

OKRUH Č. 1

Práva a povinnosti občanů v péči o zdraví (práva občanů, práva pacientů, právo pacienta na informace)

PACIENT MÁ PRÁVA:

Jako občan

- na ochranu zdraví.
- na bezplatnou zdravotní péči
- na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

Jako pojištěnec

- Výběr zdravotní pojišťovny
- Časovou a místní dostupnost hrazených služeb
- Na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

Jako pacienta

- „Pacientem se rozumí fyzická osoba, které jsou poskytovány zdravotní služby“
- Jeho právům odpovídají povinnosti poskytovatele, zdravotnického pracovníka

PRÁVA PACIENTA (§28 ZZS)

Právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni

- podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů,
- při respektování individuality pacienta,
- s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.

na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,

respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb

- v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,
- Související pravidla k osobám blízkým, zdravotnické dokumentaci apod

PRÁVA PACIENTA (§28 ZZS)

zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb,

vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby;

být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče

PRÁVA PACIENTA (§28 ZOZS)

být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených z veřejného zdravotního pojištění,

znát jména, a příjmení zdravotnických pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb

odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny,

- Včetně osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka,

PRÁVA PACIENTA (§28 ZOZS)

přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče,

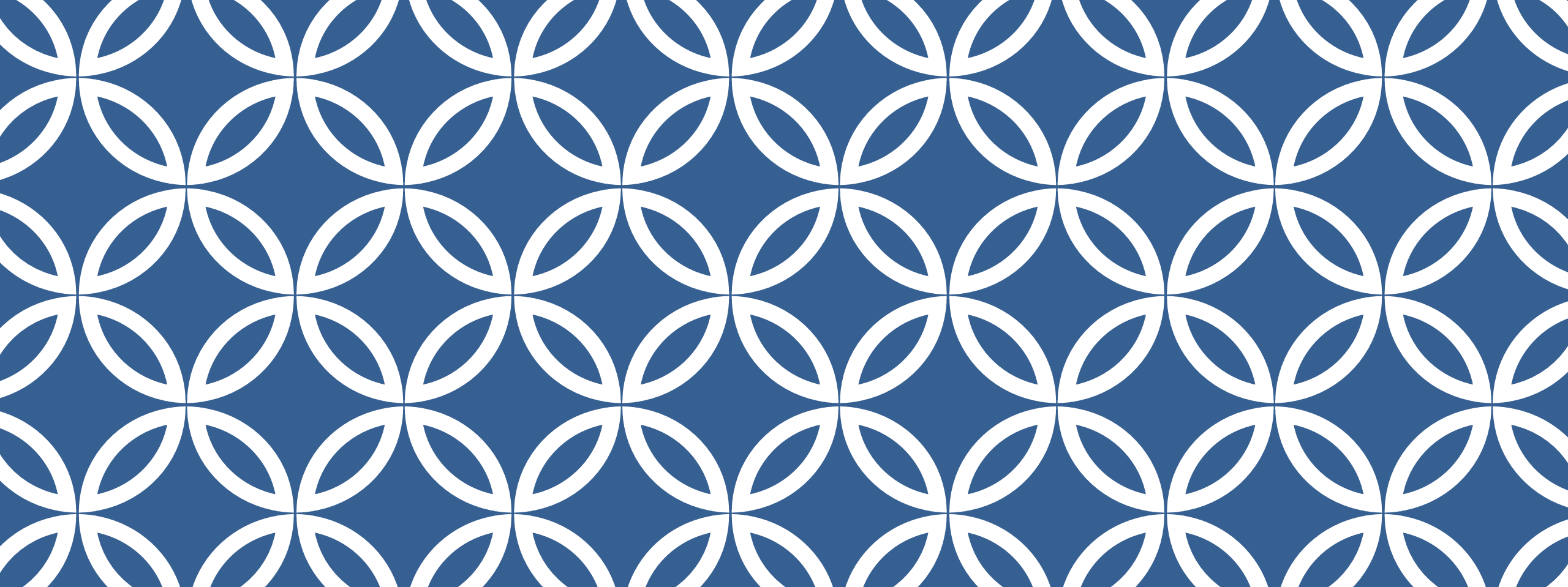
- a to s ohledem na svůj zdravotní stav a
- v souladu s vnitřním řádem a
- způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak,

přijímat duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností

na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

POVINNOSTI PACIENTA(!)

- a) dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- b) řídit se vnitřním řádem,
- c) uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem,
- d) pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech¹⁶⁾,
- e) nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetřením za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

**ODMÍTNUTÍ
POSKYTNUTÍ ZS** |

POTŘEBA ROZLIŠOVAT

Odmítnutí Zdravotnickým pracovníkem

- Výhrada svědomí
- odmítnout poskytnutí zdravotních služeb pacientovi v případě, že by jejich poskytnutí odporovalo jeho svědomí nebo náboženskému vyznání

Nepřevzetí do péče poskytovatelem

- jestliže pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta odmítne prokázání totožnosti
- by přijetím pacienta bylo překročeno únosné pracovní zatížení (Snížilo by to bezpečnost pacientů)
- přijetí brání provozní důvody
- není pojištěncem zdravotní pojišťovny, se kterou má poskytovatel uzavřenu smlouvu
  - Cizinci z EÚ mají zvláštní úpravu

Ukončení péče (poskytovatel)

prokazatelně předá pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele,

pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb; to neplatí, jde-li o registrujícího poskytovatele; ustanovení § 47 odst. 2 není dotčeno,

pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb,

pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů,

úmyslně a soustavně nedodrží navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,

nebo se neřídí vnitřním řádem

přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb;

**INFORMOVANÝ SOUHLAS SE
ZDRAVOTNÍM VÝKONEM;
ODMÍTNUTÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE**

Okruh č. 2

ROZLIŠOVAT

Informovaný souhlas

svobodný, je-li dán bez jakéhokoliv nátlaku,

informovaný, je-li pacientovi před vyslovením souhlasu podána informace o zdravotním stavu;

Informace o zdravotním stavu

Informace o zdravotním stavu je pacientovi sdělena při přijetí do péče

dále vždy, je-li to s ohledem na poskytované zdravotní služby nebo zdravotní stav pacienta účelné.

Pacient se může vzdát

INFORMACE O ZDRAVOTNÍM STAVU

příčině a původu nemoci, jejím stadiu a předpokládaném vývoji,

účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích navrhovaných zdravotních služeb,

jiných možnostech poskytnutí zdravotních služeb, jejich vhodnosti, rizicích, další potřebné léčbě,

omezeních a doporučeních ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a možnosti

- vzdát se podání informace o zdravotním stavu
- určit osoby kterým se mají podat informace nebo vyslovit zákaz o podávání informací o zdravotním stavu podle § 33.

Informace o nepříznivé diagnóze nebo prognóze zdravotního stavu pacienta může být v nezbytně nutném rozsahu a po dobu nezbytně nutnou zadržena,

- lze-li důvodně předpokládat, že by její podání mohlo pacientovi způsobit závažnou újmu na zdraví.

To neplatí pokud:

- **a)** informace o určité nemoci nebo predispozici k ní je jediným způsobem, jak pacientovi umožnit podniknout preventivní opatření nebo podstoupit včasnou léčbu,
- **b)** zdravotní stav pacienta představuje riziko pro jeho okolí,
- **c)** pacient žádá výslovně o přesnou a pravdivou informaci, aby si mohl zajistit osobní záležitosti.

PÍSEMNÁ FORMA SOUHLASU

Souhlas s hospitalizací musí být vždy v písemné formě.

Písemná forma souhlasu se vyžaduje, pokud tak stanoví jiný právní předpis nebo pokud tak s ohledem na charakter poskytovaných zdravotních služeb určí poskytovatel.

Pozor na zákon o zdravotních službách, transplantační zákon,

Zásah do integrity člověka

OBEČNÉ PRAVIDLO

nikdo nesmí zasáhnout do integrity jiného člověka bez jeho souhlasu

- souhlasu uděleného s vědomím o povaze zásahu a o jeho možných následcích
- Souhlasí-li někdo, aby mu byla způsobena závažná újma, nepřihlíží se k tomu;

ZDRAVOTNICKÝ ZÁKROK A INFORMOVANÝ SOUHLAS

Občanský zákoník

Zákon o zdravotních službách

Kdo chce provést na jiném člověku zákrok, vysvětlí mu srozumitelně povahu tohoto zákroku.

Vysvětlení je řádně podáno, lze-li rozumně předpokládat, že druhá strana pochopila způsob a účel zákroku včetně očekávaných následků i možných nebezpečí pro své zdraví, jakož i to, zda přichází v úvahu případně i jiný postup.

Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak.

Informovaný souhlas je, pokud je pacientovi před vyslovením souhlasu podána informace podle

Zákonný zástupce má právo klást otázky;

FORMA SOUHLASU

OZ

Písemnou formu, má-li být oddělena část těla, která se již neobnoví.

Písemnou formu vyžaduje i souhlas k

a) lékařskému pokusu na člověku, nebo

b) zákroku, který zdravotní stav člověka nevyžaduje; to neplatí, jedná-li se o kosmetické zákroky nezanechávající trvalé nebo závažné následky.

ZOZS

Písemná

- Obecně pouze pokud tak určí poskytovatel
- Vždy u hospitalizace
- Asistovaná reprodukce, sterilizace
- Psychochirurgický výkon
- Ověřování nových postupů
- Klinické studie ....

**NE SOUHLAS S
POSKYTNUTÍM
ZDRAVOTNÍCH
SLUŽEB**

NESOUHLAS

Revers

Odvolání
souhlasu

Dříve
vyslovené
přání

REVERS

Pacientovi, kterému byla podána informace o zdravotním .....a který **odmítá vyslovit souhlas** s poskytnutím zdravotních služeb, **nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu**, **je opakovaně** podána informace o jeho zdravotním stavu v rozsahu a způsobem, ze kterého je zřejmé, že neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit jeho zdraví nebo ohrozit život.

Jestliže pacient i nadále odmítá vyslovit souhlas, učiní o tom písemné prohlášení (revers).

ODVOLÁNÍ SOUHLASU

Pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat.

Odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života pacienta.

ZÁZNAM

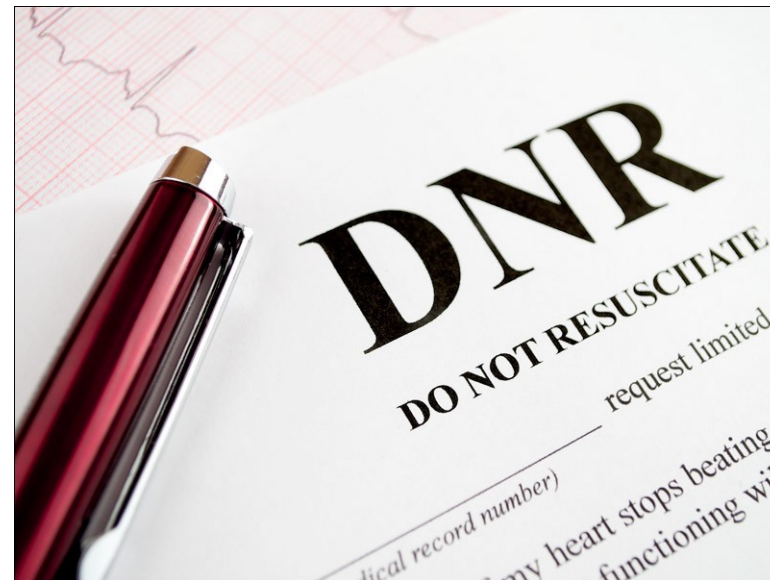
Písemný souhlas, písemné odvolání souhlasu, popřípadě záznam o odvolání tohoto souhlasu je součástí zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi; podepíše je pacient a zdravotnický pracovník.

Odmítá-li pacient záznam podepsat, zdravotnický pracovník tuto skutečnost do záznamu doplní; podepíše zdravotnický pracovník a svědek.

DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ

Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit

POSKYTOVATEL BUDE BRÁT ZŘETEL NA DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ PACIENTA,

má-li ho k dispozici,

za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje,

pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas.

BUDE RESPEKTOVÁNO JEN TAKOVÉ DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ, KTERÉ BYLO

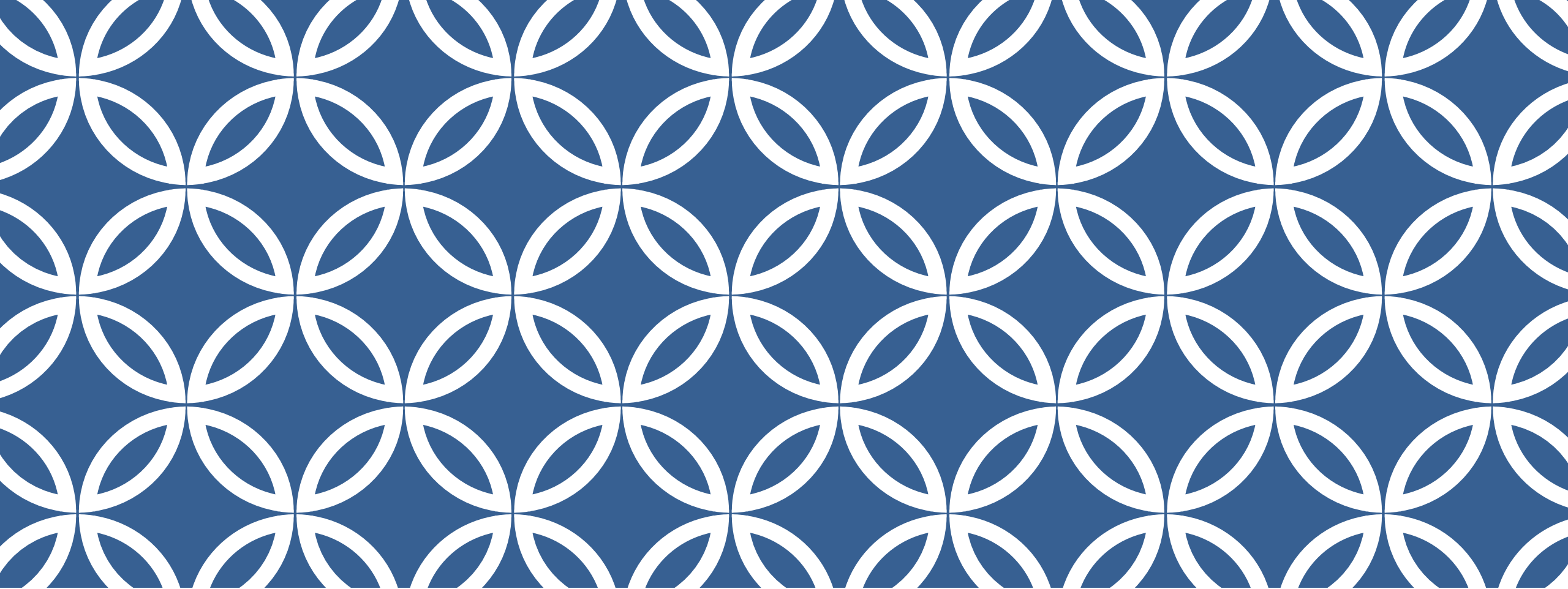
učiněno na základě písemného poučení pacienta o důsledcích jeho rozhodnutí,

a to lékařem v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je pacient registrován, nebo jiným ošetřujícím lékařem v oboru zdravotní péče, s nímž dříve vyslovené přání souvisí.

Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení ošetřujícího lékaře.

DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ

- a) není třeba respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient vyslovil souhlas s jejich poskytnutím;
- b) nelze respektovat, pokud nabádá k takovým postupům, jejichž výsledkem je aktivní způsobení smrti,
- c) nelze respektovat, pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby,
- d) nelze respektovat, pokud byly v době, kdy poskytovatel neměl k dispozici dříve vyslovené přání, započaty takové zdravotní výkony, jejichž přerušení by vedlo k aktivnímu způsobení smrti.

SEMINAR PART |

PŘÍKLAD

22. DUBNA 2016 6:00 | [LIDOVKY.CZ](#) > [ZPRÁVY](#) > [DOMOV](#)

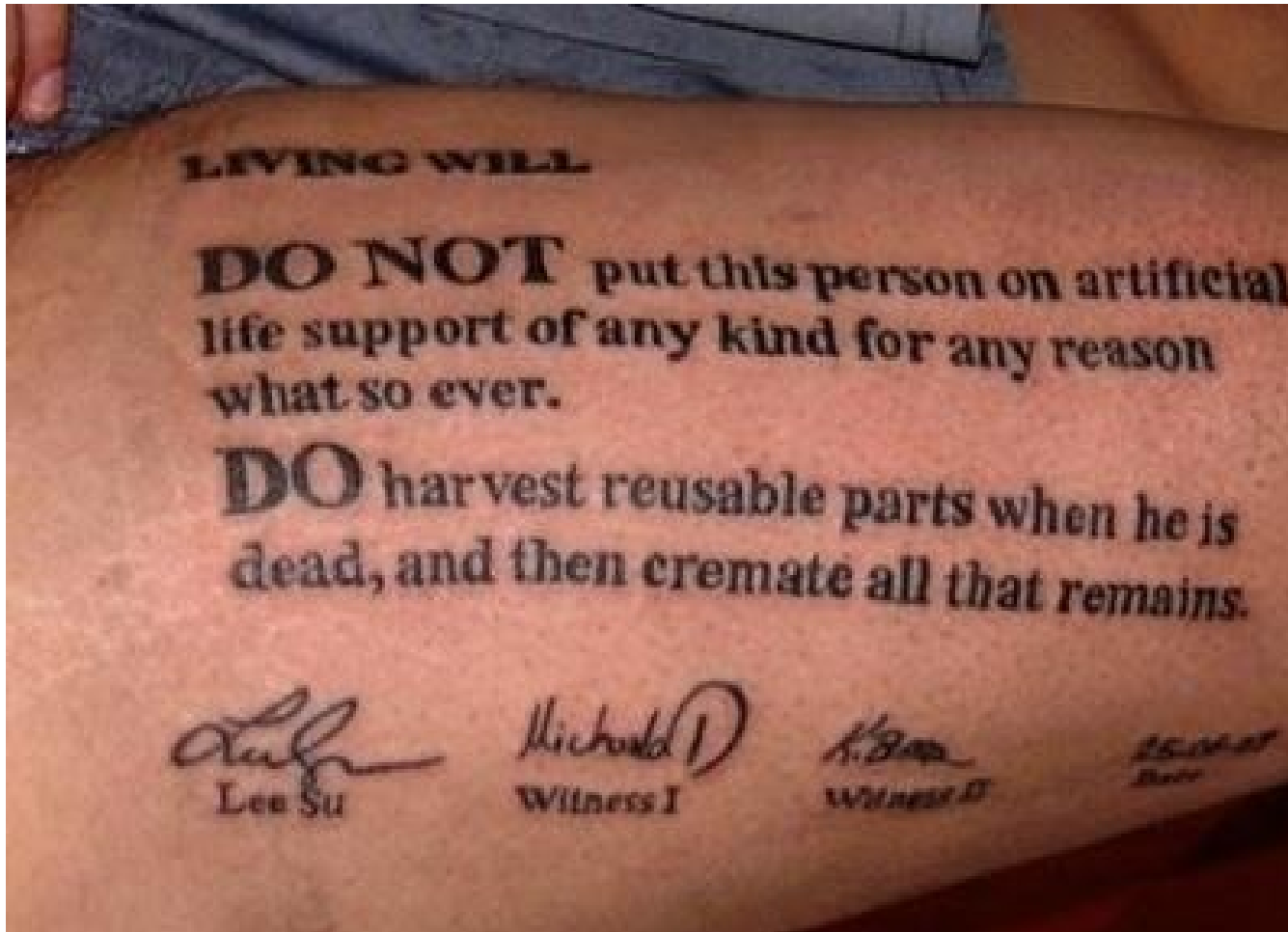
Zubař chtěl 800 za ‚nespolupracující dítě‘. Ministerstvu se praktika nelíbí

U ZUBAŘE (ILUSTRÁČNÍ FOTO) | FOTO: SHUTTERSTOCK

PRAHA V jedné z pražských ordinací si účtovali příplatek 800 korun za nespolupracující dítě. Ještě jsme se s tím nesetkali, přiznává stomatologická komora. Po zájmu serveru Lidovky.cz byla ale položka v ceníku tajně stažena.

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD – DÁ SE RESPEKTOVAT?

DALŠÍ PŘÍKLAD

Zubařka odmítla ošetřit romskou rodinu! Za diskriminaci se musí omluvit a zaplatit 30 tisíc!

20.02.2016 03:00 / Krimi

Dlouhých pět let čekala romská rodina z Brna na spravedlnost! Když v roce 2011 přišel otec s nezletilou dcerou za zubařkou kvůli akutním bolestem zubů, odmítla je ošetřit kvůli jejich etnickému původu! Nyní obdrželi omluvu za diskriminaci a třicetitisícové odškodnění za újmu na důstojnosti!

Trvalo to pět let, přesto se Rom dočkal odškodnění za diskriminaci kvůli jeho etnickému původu. | IQ Roma servis

NEJČTENĚJŠÍ ČLÁNKY

1. Sobotko, jsi arogantní parchant! Vzkazují členo.
2. Zemřel herec z Ulice a Rodinných pout Tomáš V
3. Bohužel končí jedna z nejlepších bank u nás!...
4. To se dělá, paní ministryn! Že se nestydíte!...
5. Totální porážka ČSSD: Spokojený Babiš, zoufalý

Jak postupovat, na koho se obrátit?

HOSPITALIZACE A POSKYTNUTÍ SLUŽEB BEZ SOUHLASU

+ Agresivní pacienti

HOSPITALIZACE PACIENTA A POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB BEZ SOUHLASU

Hospitalizace

- jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

neodkladnou péči

- jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.

PACIENTA LZE BEZ SOUHLASU HOSPITALIZOVAT, JESTLIŽE

Rozhodnutí orgánu veřejné moci

- bylo pravomocným rozhodnutím soudu uloženo ochranné léčení,
- izolace, karanténa nebo léčení podle zákona o ochraně veřejného zdraví,
- podle trestního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních nařízeno vyšetření zdravotního stavu,

Nebezpečný pacient

- ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí
- jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky,
- pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak,

Intenzivní péče

- c) jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

POVINNOST INFORMOVAT

Poskytovatel je povinen o hospitalizaci podle odstavce 1 písm. b) nebo c) informovat osobu určenou podle [§ 33](#) (osoba určená pacientem)

není-li taková osoba, některou z osob blízkých, popřípadě osobu ze společné domácnosti, nebo zákonného zástupce pacienta, pokud jsou mu známy.

Není-li mu žádná osoba podle věty první známa nebo ji nelze zastihnout, informuje Policii České republiky.

PACIENTOVI LZE BEZ JEHO SOUHLASU

Pouze neodkladnou péčí, a to v případě

- a) kdy zdravotní stav neumožňuje pacientovi tento souhlas vyslovit;
- b) léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta.

AGRESIVNÍ/NESPOLUP RACUJÍCÍ PACIENTI

Omezovací prostředky lze
použít

K OMEZENÍ VOLNÉHO POHYBU PACIENTA PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB LZE

POUŽÍT

a) uchoop pacienta zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem,

b) omezení pacienta v pohybu ochrannými pásy nebo kurty,

c) umístění pacienta v síťovém lůžku,

d) umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu,

e) ochranný kabátek nebo vestu zamezující pohybu horních končetin pacienta,

f) psychofarmaka, popřípadě jiné léčivé přípravky podávané parenterálně, které jsou vhodné k omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb, pokud se nejedná o léčbu na žádost pacienta nebo soustavnou léčbu psychiatrické poruchy, nebo

g) kombinaci prostředků uvedených v písmenech a) až f),

(dále jen „omezovací prostředky“).

OMEZOVACÍ PROSTŘEDKY LZE POUŽÍT

a) pouze tehdy, je-li účelem jejich použití odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti pacienta nebo jiných osob, a

b) pouze po dobu,
po kterou trvají
důvody jejich
použití podle
písmene a).

POSKYTOVATEL JE POVINEN ZAJISTIT, ABY

- a) pacient, u kterého je omezovací prostředek použit, byl s ohledem na jeho zdravotní stav srozumitelně informován o důvodech použití omezovacího prostředku,
- b) zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta byl o použití omezovacích prostředků bez zbytečného odkladu informován;
- c) pacient po dobu použití omezovacího prostředku byl pod dohledem zdravotnických pracovníků;
  - dohled musí odpovídat závažnosti zdravotního stavu pacienta a zároveň musí být přijata taková opatření, která zabrání poškození zdraví pacienta,
- d) použití omezovacího prostředku indikoval vždy lékař; ve výjimečných případech, vyžadujících neodkladné řešení, může použití omezovacích prostředků indikovat i jiný zdravotnický pracovník nelékařského povolání, který je přítomen;
  - lékař musí být o takovém použití omezovacího prostředku neprodleně informován
- e) každé použití omezovacího prostředku bylo zaznamenáno do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.

PŘÍKLAD K ŘEŠENÍ

Lékaře napadl pacient mačetou. Teď dostane psychiatr **milionové odškodné**

4. 5. 2011 13:06 Domácí 0

reklama

- Policie nedokázala ochránit pražského psychiatra Karla Hynka, když ji požádal o pomoc kvůli výhrůžkám pacienta, který následně lékaře vážně zranil. Nyní soud Hynkovi přiznal odškodné čtyř milionů korun.

Ilustrační foto: Městský soud v Praze
autor: Archiv HN

- Vašeho kolegu napadl pacient s psychickou poruchou
  - Jaké jsou možné řešení situace?

VYÚSTĚNÍ

Psychiatr Karel Hynek, kterého v květnu roku 2003 napadl jeho pacient mačetou, dostane čtyřmilionové odškodnění. S konečnou platností o tom dnes rozhodl pražský městský soud, který tak potvrdil prvoinstanční verdikt Obvodního soudu pro Prahu 2. Lékař peníze požadoval za nečinnost policie. Několikrát ji totiž na hrozící nebezpečí upozorňoval, ale ochrany se nedočkal.

Muž podle znalců trpí vážnou duševní poruchou s bludy a sexuální deviací - homosexuální pedofilií a sadismem. Právě kvůli zvráceným sexuálním představám začal Hynka navštěvovat.

Časem však začal mít pocit, že mu chce lékař ublížit, což v květnu 2003 vyústilo v útok mačetou v Hynkově ordinaci na Vinohradech. Lékař byl po napadení převezen v bezvědomí a s těžkým zraněním hlavy a rukou do nemocnice. Po dvou náročných operacích byl propuštěn.

Psychiatr se ve své žalobě opíral především o závěry kontrolních orgánů ministerstva vnitra, které prý zjistily v postupu policie pochybení. Několikrát prosil policii o pomoc s tím, že mu pacient vyhrožuje. Policisté ale nejprve případ odložili, protože lékař neměl pro své tvrzení žádné svědky. Ani poté, co jeho slova potvrdili další lidé, však policie nijak nezareagovala.

**PRÁVNÍ SPECIFIKA
DĚTSKÝCH A
NESVĚPRÁVNÝCH
PACIENTŮ**

NEZLETILÝ PACIENT

Při poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi je třeba zjistit jeho názor na poskytnutí zamýšlených zdravotních služeb, jestliže je to přiměřené rozumové a volní vyspělosti jeho věku.

Tento názor musí být zohledněn jako faktor, jehož závažnost narůstá úměrně s věkem a stupněm rozumové a volní vyspělosti nezletilého pacienta.

nezletilému pacientovi lze zamýšlené zdravotní služby poskytnout na základě jeho souhlasu, jestliže je provedení takového úkonu přiměřené jeho rozumové a volní vyspělosti odpovídající jeho věku.

Subjektivita

„právní osobnost“

§15 OZ - Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.

Schopnost mít práva a povinnosti

Způsobilost být účastníkem právních vztahů

Od narození až do smrti

Svéprávnost

Možnost právně jednat

Možnost nabývat práva

Možnost zavazovat se k povinnostem

Jednání na základě své vlastní vůle

SUBJEKTIVITA NENAROZENÝCH DĚTÍ

Na počaté dítě se hledí jako na již narozené, pokud to vyhovuje jeho zájmům.

Má se za to, že se dítě narodilo živé.

Nenarodí-li se však živé, hledí se na ně, jako by nikdy nebylo.

SVÉPRÁVNOST A ZLETILOST

Plně svéprávným se člověk stává zletilostí.

Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku

Lze – přiznat svéprávnost soudně, uzavřít manželství

OMEZENÍ SVÉPRÁVNOSTI

Ize přistoupit jen v zájmu člověka, jehož se to týká,
po jeho zhlédnutí a s plným uznáváním jeho práv a jeho osobní jedinečnosti.
musí být důkladně vzaty v úvahu rozsah i stupeň neschopnosti člověka
postarat se o vlastní záležitosti.

Omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná
újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující
opatření.

ROZSAH OMEZENÍ SVĚPRÁVNOSTI

Stanoví soud

- v rozsahu, v jakém člověk není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, schopen právně jednat,
- vymezí rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně právně jednat omezil.
- Změní-li se okolnosti, soud své rozhodnutí bezodkladně změní nebo zruší, a to i bez návrhu.

OPATROVNÍK

V rozhodnutí o omezení svéprávnosti jmenuje soud člověku opatrovníka.

Při výběru opatrovníka přihledne soud k přáním opatrovance, k jeho potřebě i k podnětům osob opatrovanci blízkých, sledují-li jeho prospěch,

Rozhodnutí o omezení svéprávnosti nezbavuje člověka práva samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života.

PRAKTICKÁ SITUACE

Pětiletou dívkou doprovodí na plánovaný chirurgický zákrok na ORL prarodiče. Mohou dát souhlas k hospitalizaci?

NEZLETILÍ |

ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI NEZLETILÉHO

Rodičovství

Osvojení

Poručenství
- Příbuzní
- Ústavní výchova

Opatrovnictví

Pěstounství

RODIČOVSTVÍ

Matkou dítěte je žena, která je porodila.

Otcem je:

- manžel matky
- u neprovdané souhlasné prohlášení
- Určí soud

Popřít otcovství lze do šesti let věku (subjektivní lhůta 6 měsíců)

OSVOJENÍ

Předpokladem osvojení je takový vztah mezi osvojitelem a osvojencem, jaký je mezi rodičem a dítětem, nebo že tu jsou alespoň základy takového vztahu.

Rozhoduje soud

Mohou se stát manželé, výjimečně jen jeden z nich

Věkový rozdíl min 16 let

nemůže být rozhodnuto bez souhlasu dítěte, rodičů dítěte

PORUČENSTVÍ

Není-li rodič ani osvojitel přidělí soud dítěti poručníka

Nenajde-li se vhodná fyzická osoba, může jím být orgán sociálněprávní ochrany

OPATROVNICTVÍ DÍTĚTE

Není tam vztah rodič-dítě

Osoba, kterou určí soud v případě potřeby hájit zájmy dítěte ve střetu se zákonným zástupcem

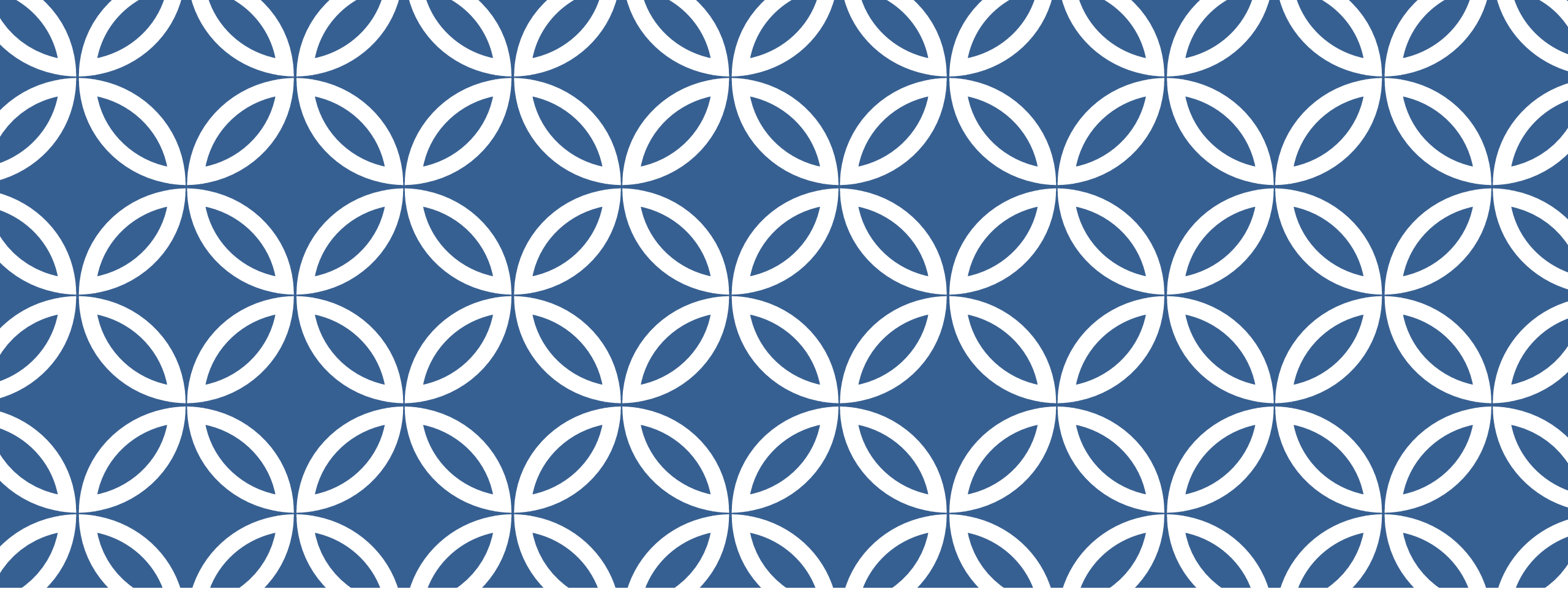
Například správa jmění dítěte

PĚSTOUNSTVÍ

Dítě má rodiče, kteří nejsou schopni se starat

Soud ustanoví pěstouna

Rodiče mají pořád vyživovací povinnost a „práva“ k dítěti

KRITICKÉ STIUACE

ODMÍTNUTÍ SLUŽEB OSOBOU V KRITICKÉM STAVU

§45 ZZS - (4) Poskytovatel je povinen informovat

.....

b) Policii České republiky,

a to v případech, kdy přerušením poskytování zdravotních služeb je vážně ohroženo zdraví nebo život pacienta nebo třetích osob.

AKUTNÍ STAV – POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB DÍTĚTI/NE SVÉPŘÁVNÉMU

(3) Jde-li o:

- zdravotní služby, které spočívají v poskytnutí neodkladné péče, nebo akutní péče, a
- souhlas zákonného zástupce nelze získat bez zbytečného odkladu,

rozhodne o jejich poskytnutí ošetřující zdravotnický pracovník. To neplatí, lze-li zdravotní služby poskytnout podle na základě souhlasu nezletilého pacienta.

§38 SLUŽBA BEZ SOUHLASU PACIENTA

(3) Pacientovi lze bez jeho souhlasu poskytnout pouze neodkladnou péči, a to v případě

- a) kdy zdravotní stav neumožňuje pacientovi tento souhlas vyslovit; tím není dotčeno dříve vyslovené přání podle § 36, nebo
- b) léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vši pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta.

(4) Nezletilému pacientovi nebo pacientovi s omezenou svéprávností lze bez souhlasu poskytnout neodkladnou péči, jde-li o

- a) případy podle odstavce 3 písm. b), nebo
- b) zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.

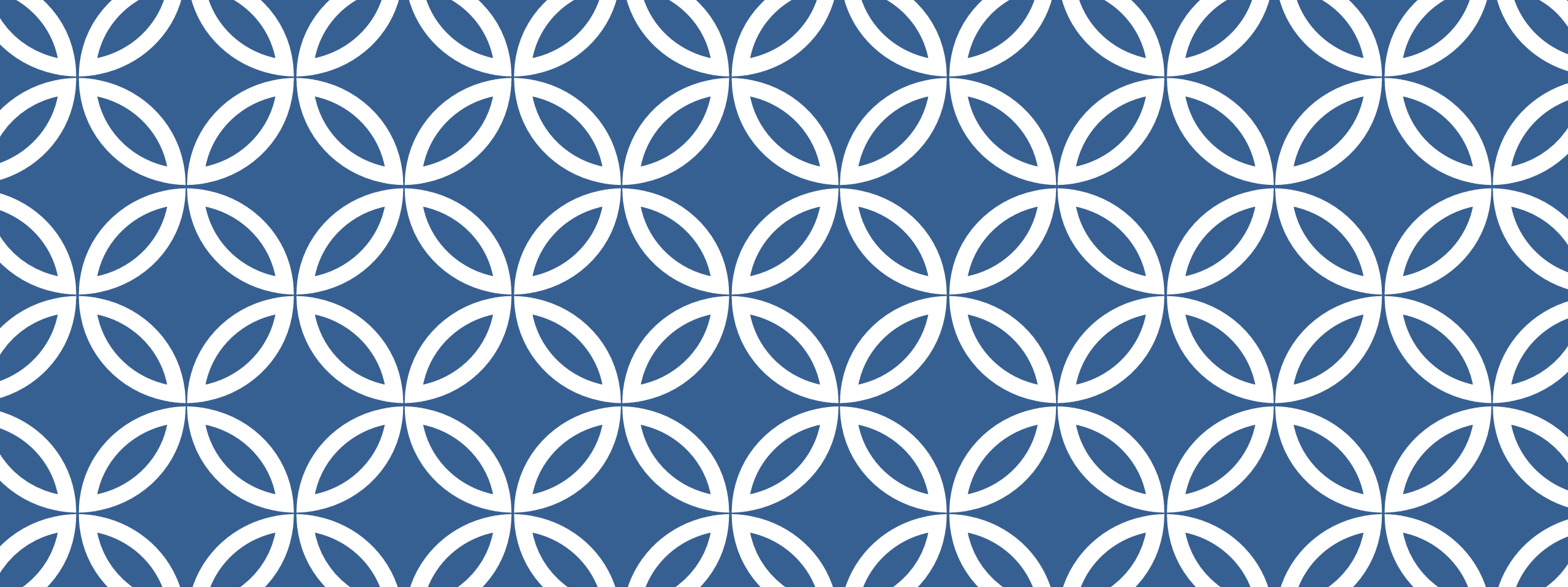
MEDIALIZOVANÝ PŘÍPAD – DOMÁCÍ POROD A ODNĚTÍ DÍTĚTE

4) Lékař záchranné služby přestříhl pupeční šňůru a dítě prohlédl. **Konstatoval, že dítě je na pohled v pořádku (což také vyjádřil v záznamu o výjezdu maximálním možným bodovým ohodnocením vitality novorozence - APGAR skóre 10) a trval na jeho převozu na kontrolu do porodnice k odbornému vyšetření pediatrem ohledně toho, zda dítě nemá hypoteticky nějaké skryté vady.** Lze v tomto směru vyjít z v podstatném si korespondujících výpovědí matky (o tom, že doktor říkal, že dítě je na pohled v pořádku, ale mohou tam být **nějaké skryté vady** a trval na okamžitém převozu) i zaměstnance žalované, řidiče záchranáře Oldřicha Havlíčka (o tom, že MUDr. Zodl řekl, že vzhledem k okolnostem je potřeba převést dítě do porodnice, neboť sám není odborník a nemůže určit, **zda dítě nemá třeba vrozenou srdeční vadu**). Situace

5) Je zjevné, že požadavkem pediatrické kontroly lékař sledoval zcela rutinní postup a stav dítěte nevnímal jakkoli znepokojivě. To vyplývá také z obsahu záznamu o výjezdu, v němž lékař neuvedl žádné konkrétní zdravotní poškození dítěte ani žádné konkrétní hrozící riziko (tedy ani podchlazení či ztrátu krve dítěte nebo jejich hrozbu). Do záznamu naopak uvedl skutečnosti svědčící o dobrém stavu dítěte, tj. fakt, že dítě je u prsu, má růžový kolorit kůže a maximální možné bodové ohodnocení vitality novorozence (APGAR skóre 10). Tomu plně koresponduje i svědecká výpověď otce dítěte, v níž uvedl, že lékař ke zdravotnímu stavu syna řekl pouze: „*Máte krásnýho chlapečka, paní*“, o zdravotním stavu dítěte nemluvil a chtěl, aby jelo do porodnice, což odůvodňoval tím, že se to tak dělá, chce mít dítě pod kontrolou a celá situace je moc alternativní a neobvyklá. **Žádné znepokojení** nad zdravotním stavem dítěte **nevyjádřil** ani obecně ani v tom směru, že by mohlo dojít ke ztrátě krve či k podchlazení dítěte.

6) **Problém**, se kterým se po nesouhlasu rodičů s okamžitým převozem dítěte na kontrolu do porodnice MUDr. Zodl obrátil na dispečink (tak, jak byl jím samotným autenticky primárně vymezen), **se v souladu s tím také vůbec netýkal akutního ohrožení života či zdraví dítěte, ale právě a jen toho, že došlo k odchylce od rutinního postupu - matka nechce „na kontrolu“ do porodnice** (zvukový záznam hovoru MUDr. Zodla s dispečinkem z 28.2.2010, 3:00:20, stopáž 00:08-00:28 – „*tady jsou poněkud problémy, dítě už je porozeno,*

**HOSPITALIZACE BEZ
SOUHLASU** |

HOSPITALIZACE I BEZ SOUHLASU ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE

ochranné léčení formou lůžkové péče,

nařízena izolace, karanténa nebo léčení

podle trestního řádu nařízeno vyšetření zdravotního stavu,

podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání nezletilého

Nutnost oznámit hospitalizaci bez souhlasu do 24 hodin

SOUČINNOST S POLICIÍ

Zprávy z Mostu

Poraněný opilec si místo sanitky přivolal mostecké strážníky

13. 3. 2016 8:43 Jan Vraný / e-mostcko.cz

Most - Opilý muž si prostřednictvím tísňové linky 156 přivolal hlídku mosteckých strážníků. Na operační středisko zatelefonoval, se nachází u bloku 508 a nemůže se postavit. Během hovoru se rozpovídal, že byl u kamaráda, který slavil narozeniny a nyní ho bolí noha a nedokáže se sám postavit. Informuje o tom mluvčí mosteckých strážníků Ilona Kozlová.

Koho starostí je
místní opilec

„ZÁCHYTKA“ PODNAPILÉ OSOBY

Zákon o policii:

§ 31

(1) Osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky, lze umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo v jiném zdravotnickém zařízení anebo po provedeném ošetření již nebude podle stanoviska lékaře důvod pro její umístění do protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice nebo jiného zdravotnického zařízení

§ 17 O OPATŘENÍCH K OCHRANĚ PŘED ŠKODAMI PŮSOBENÝMI TABÁKOVÝMI VÝROBKY, ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

(1) Proti alkoholismu a protitoxikomanická záchytná stanice (dále jen „záchytná stanice“) je zdravotnické zařízení, které zřizuje územně samosprávný celek, který může v samostatné působnosti zajišťovat v tomto zařízení poskytování zdravotních služeb též smluvně, a to tak, aby na celém jeho území byla zajištěna záchytná služba.

(2) Pokud poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý zjistí, že ošetřovaná osoba není ohrožena na životě selháním základních životních funkcí, ale pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování, a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, nebo je ve stavu vzbuzejícím veřejné pohoršení, je tato osoba povinna se podrobit ošetření a pobytu v záchytné stanici po dobu nezbytně nutnou k odeznění akutní intoxikace.

(3) Za dopravu osob do záchytné stanice odpovídá osoba, která k vyšetření podle § 16 odst. 4 vyzvala.

TÝRÁNÍ DĚTÍ/SVĚŘENÉ OSOBY

Nezletilého pacienta nebo pacienta s omezenou svéprávností lze bez souhlasu zákonného zástupce nebo opatrovníka hospitalizovat též v případě, jde-li o podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

Právo odmítnout nahlížení do zdravotnické dokumentace

Kdo se dozví o týrání a takový trestný čin **neoznámí** bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta;

Kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá týrání a takový trestný čin neoznámí bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

TÝRÁNÍ SVĚŘENÉ OSOBY

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
- d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

- a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
- b) smrt.